

ธรรมอิสระ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๒

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากคต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ลึกซึ้งจนเป็นการตรึกไม่ได้ ศาสนานี้ลึกซึ้งมาก เป็นการตรึกใจ ตรึก วิตกวิจารณ์ไม่ได้ อันนี้มันเป็นการตรึกเอา เพราะว่าในการตรึกเอานะ ตรึกเอาเพราะว่าเขาว่าไง เขาบอกว่าไม่มีองค์ ศาสดา เขาไม่มีครูบาอาจารย์เป็นตัวตนใช่ไหม ๑. ไม่มีอาจารย์เป็นตัวตน ๒. ให้ครูในตัวเองสอนขึ้นมา อยู่ในหลุมขี้ อยู่ในถ้ำ อยู่ในวัวแม่ลูกอ่อน แล้วมันสว่าง โพล่งขึ้นมา เหมือนธรรม เห็นใหม่ เวลาพวกเราปฏิบัติเราจะรู้กัน เวลาธรรมมันเกิด

เวลาธรรมมันเกิด มันสว่างมาก มันจะรู้อะไรไปหมดเลย แต่ความรู้มัน เห็นใหม่ ห้ามถาม ห้ามทุกอย่าง ห้ามบอก มันไม่มีเหตุไม่มีผลไง ศาสนาพุทธเรา มุค อริสัจ ไข้ใหม่ จิตนี้สงบเข้าไป พอสงบเข้าไปแล้วนี่มันค่อยๆ ยกขึ้นวิปัสสนาแล้วก็สรุปตบท้ายด้วย ของเขาเองสรุปตบท้ายเลยว่า ถ้า...ของเขานะ สมาธิเหมือนฝนตก กับฉนวนเหมือนละอองฝน แล้วสมถกรรมฐานเล็กเหมือนปลายเข็ม..เขาว่า เล็กเหมือนปลายเข็มนะ แล้วสมาธิมันไม่สัมผัส แล้วสมาธิมันเป็นอะไรล่ะ สมาธิมันก็สมถะอยู่แล้ว

แต่เขาบอกว่าถ้าเป็นสมาธิของเขานะ เป็นสมาธิความว่างนี่มันกว้างขวาง แต่ถ้าเป็นสมถะมันเล็กเหมือนปลายเข็ม ไม่เข้าใจเลยว่าตัวเองพูดว่าตัวเองอยู่นั้นยังไม่เข้าใจเลย ว่าสมถะนี้เล็กเหมือนปลายเข็ม สมถกรรมฐานคือการทำสมาธินั่นแหละ แต่นี่เพียงแต่ว่าแบ่งแล้ว ถ้าอย่างโน้นมันไม่เข้า อย่างนี้มันเข้า อย่างนั้นไม่เข้า อย่างนี้เข้า

มี...จำได้ไหม ตอนเราไปปากท่อไปเจออย่างนี้แหละ เจอพระนะเขาร่ำลือกันว่าพระองค์นี้สำคัญมาก เราก็ก็นึกไปหา เขาบอกว่า เขาอยู่ในถ้ำ กัดฝึมากเลย กัดจนตัวสั้น เสร็จแล้วจนกลายเป็นกล้าหาญขึ้นมาเลย เขาบอก เขาสำเร็จเป็นพระอรหันต์แล้ว

เราบอก ไม่ใช่หรอก เราไปคุยนะ ถ้าพระอรหันต์มันต้องผ่านขั้นขั้นขึ้นมาก่อน อย่างนั้นเราเป็นพระอนาคา ถ้าพระอนาคาต้องละกามราคะต้องละอันนี้ได้แน่ อย่างนั้นอะไร เป็นพระสกิทา พระสกิทามันก็ต้องแยกกายกับจิตออกจากกันนะ อย่างนั้นเราเป็นพระโศดาบัน พระโศดาบันต้องแยกกาย จนยอมรับว่าไม่มีอะไรเลย ที่ปากท่อนี้ พระหลายองค์เราไปด้วยกัน เห็นไหม

เพราะเขาไปอยู่ในถ้ำเขากัดมาก แล้วเขาชนะความกลัวนั้น เขาว่านั่นสำเร็จแล้วไง แล้วไม่มีใครพูดว่าเขา เราก็ก็นึกได้ว่าเขาชนะ เราไปด้วยแบบว่า นึกว่าเขาอยู่ด้วยตัวของเขาเอง นี่พระองค์นี้ไปด้วยกัน ต่อหน้าเลยไปตาม เขาบอกว่า เขาชนะความกลัว นี่ตริกเอา

การเอาชนะความกลัว จิตมันก็สงบ มันก็สงบได้ พอความสงบอันนี้เกิดขึ้นมันมีความกล้าหาญขึ้นมา อาจารย์มหาบัวเล่าให้ฟัง ว่าอยู่ในปากถ้ำมาก กัดเสือมาก จนใช้ปัญญาไล่ไป เสือมันมีลายเราก็ก็นึกลาย เสือมีขนก็มิฆน ทุกอย่างมีเหมือนกัน เราก็ดูอะไรมัน พอปัญญามันไล่สงบไป ความสงบของปัญญานี้มันอาจหาญกล้าหาญเข้าไปลูบหัวเสือได้เลย แต่มันชนะความกลัวอันนั้น ความกลัวนั้นมันเป็นกิเลสอันหนึ่ง ความกลัวและความกล้ากิเลสทั้งหมด แล้วพอมันสงบตัวลงกับมันขาดนี้มันต่างกัน เพราะความกลัวหรือความกล้าหรือความรู้สึกนี้มันเป็นอาการของใจ

สังโยชน์มันอยู่ที่ใจ ตัวใจคือตัวเหตุ ตัวใจนี้เป็นตัวก่อเกิดแล้วมันติดขึ้นมาเป็นอาการ อาการที่สงบเข้าไปมันไม่ได้เป็นไม่ได้แก้ตัวเหตุ ตัวเหตุคือตัวใจ เหตุใช่ไหม เหตุคือตัวใจใช่ไหม เราเป็นหนี้ ความเป็นหนี้ ตัวที่ว่าเราเป็นหนี้ หนี้เกิดจากเราใช่ไหม ถ้าเราชำระหนี้ก็คือหนี้เรา

นี่ก็เหมือนกัน อาการกลัว อาการกล้า อาการพึงใจ อาการนี้เป็นเงาของใจเปล่า แล้วเงาเข้าไปตัวใจมันได้อะไรขึ้นมา ได้ความองอาจกล้าหาญ นี่คือการทำสมาธิใจ แล้วต้องย้อนเข้าไปที่ตัวใจเพราะใจมันมีสังโยชน์ผูกมัดอยู่ ต้องตามเข้าไปที่ตรงใจนี้ ถึงว่าพอจิตมันสงบเป็นสมณะแล้วนี่ถึงจะเป็นโลกุตตระไง ถ้าจิตมันสงบเข้าไปแล้วมันถึงจะยกขึ้นวิปัสสนา ยกขึ้นใจ ยกขึ้นวิปัสสนา แล้วมันถึงเข้าไป นี่หลักการของ มคฺค อริยสัจจ

แต่ไอ้หลักการอิสระของเขานี้ไม่ต้องทำอะไรเลย ใช้แบบ... สอนแบบมหายานไง แล้วใช้ตริกเอา ใช้การพูดให้เข้าใจ การพูดให้เข้าใจนี้ผู้ปฏิบัติของฝ่ายเราจะรู้จัก เพราะเวลาเขาเรียกธรรมมันเกิด เวลาจิตสงบเข้าไปนี่มันจะเกิดความรู้ขึ้นมาแวบขึ้นมาหมดเลย

อาจารย์มหาบัวท่านบอกว่า ของท่านเกิดเป็นภาษาไทย จะมีทุกคน เรื่องนี้จะมีทุกคนเลยไอ้เรื่องธรรมเกิดนี้ มันจะมีความรู้สึกเกิดขึ้นเหมือนกับปัญญาเราเกิดขึ้น นี่เขาเรียกธรรมมันเกิด แต่อาจารย์เราเวลาสอนพระบอกว่า อันนี้คือกิเลสมันเกิด แต่ตามหลักในพระไตรปิฎกว่าธรรมมันเกิดจริงๆ นะ ไม่ได้กล่าวคู่พุทธพจน์หรอก เพียงแต่เอามากล่าวให้ลูกศิษย์ระวังตัวไว้ ว่าเวลามันเกิดขึ้นนี่มันเป็นธรรมจริงๆ โดยธรรมชาติของมัน

อย่างเช่นเราคิดตริกอะไรอยู่แล้วความคิดมันเกิดขึ้นนี่ธรรมมันเกิด แต่พอเกิดขึ้นมาแล้วนี่ถ้าคนไม่ได้ก้าวเดินไปข้างหน้า มันจะติดอารมณ์อันนี้ไง อยากได้ออย่างนั้น อยากเข้าใจอย่างนั้น นี่กิเลสมันเกิดขึ้นเพราะความอยาก แต่ตัวเนื้อหาสาระมันคือธรรม แล้วก้าวเดินต่อไปมันจะละเอียดขึ้นไป นี่ธรรมมันเกิด อันนี้ก็เหมือนกัน นี่คือว่ามันตริกเอาไง ความตริกเอามันไม่ใช่ปัญญา มันไม่มฤค อริยสัจจ์ มันเป็นความตริกเอา ถ้ามันเป็นก็เป็นจินตมยปัญญา นี่การเป็นจินตมยปัญญาแล้วตริกเอา

ถ้าเป็นภวานามยปัญญาแล้วอยู่ในหลักเกณฑ์นะ มันจะไม่ออกไปนอกกลุ่มนอกทางอย่างไรหรอก นี่เวลาว่านะได้ยินอยู่ เพราะว่าลูกศิษย์เขามาคูกับเรามาก ว่าพระที่ไหนเข้าทรง เขาจะคิดพระองค์อื่นมากเลย แต่มุกกลับเขาก็เข้าทรง แปลกนะ หลักการคือการประทับทรงนี้ทับจิตนะ จิตมันซ่อนเข้าไปพร้อมกัน เห็นไหม จิต ๒ จิตมันอยู่พร้อมกันแสดงว่าจิตมันอ่อน เขาเรียกว่า มันเข้าไปทรง อันนี้มันแบบว่ามันก็ไม่เชื่อในรัตนตรัยแล้ว พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เห็นไหม ไอ้ที่มันเป็นนอกศาสนาแล้ว

แต่ถ้าเวลาเราพูดกันนี้ คูสิ เวลาประทับทรงแบบว่าไม่มีคุณภาพไง ตามบ้านนอกนี่เราว่าอันนี้ไสยศาสตร์ แต่ที่ถ้าพระมีชื่อเสียงหน่อยเข้าประทับทรงทำไมมันดูขลังล่ะ มันแปลก ทั้งๆ ที่หลักการคือผิดเหมือนกัน แต่ทำไมอันนี้ไม่ผิดล่ะ แล้วเวลาเราคุยกันในพระเราวิตถวิจารณ์กันไว้ว่าพระทั่วไปนี่พระประทับทรง พระให้หวนนี้ผิดหมดแล้ว นี่ก็ทำเหมือนกันเลย ทำไมมันดูขลังล่ะ อ้าวงเหมือนกันนะ เพราะอะไร

เพราะคนศรัทธามั่นเชื่อ เพราะความเชื่อ เพราะรูปแบบ เพราะจัดตั้งแล้วเราเลยเชื่อกันไป พอเราเชื่อ จริงอยู่มันเป็นคุณภาพ อย่างเข้าทรง เห็นใหม่ เข้าทรงบ้านนอกก็ไปอย่างหนึ่ง เข้าทรง ในกรุงเทพมันใช้คอมพิวเตอร์ด้วย แล้วเข้าทรงแบบ คุณติ คูอย่างกับราชวังโน่นเลย ทำสูงขึ้นไป ไสยศาสตร์ทั้งนั้นเลย เห็นใหม่ ถึงบอกว่าเป็นพราหมณ์ไง เป็นพราหมณ์ไม่ใช่พุทธ แล้วจะบอกว่า อันนี้เป็นพุทธแล้วอยู่ในศาสนาพุทธ เขาถึงบอกว่าธรรมะอิสระ ถ้าเป็นธรรมะอิสระ มันจะเกาะเกี่ยวกับมหายานก็ว่าไป เขาบอกเขาเป็นมหายานอยู่แล้ว แต่คืออย่างหนึ่งนี่

เรายังว่าเพราะสังคมสงฆ์เรามันมีปัญหามาก ฉะนั้นพอเขาจะเสน่อออกมาให้ผู้มีปัญหาเข้าไปจับก่อนไง ถึงได้สรุปไว้เลยว่า แนวคิดนี้เป็นแนวคิดของมหายาน นี่เขาสรุปเลยว่าแนวคิดของ มหายน มันไม่ใช่แนวคิดเถรวาท ถ้าแนวคิดเถรวาทมันจะอยู่ในกรอบเขตของธรรมวินัย เชื่อ พระพุทธเจ้าไง แต่ที่นี่ถ้ามีพวกดอกเตอร์ มีพวกนักวิชาการเข้าไปจับก่อนนี่ มันทำให้คนเข้าไป มันจะได้เลือกได้ถูกต้องเลย ไม่ใช่เข้าไปแล้วมายุ่งทีหลังไง จะยุ่งทีหลัง นี่รับประกันได้ว่าจะยุ่ง อันนี้ก็ยุ่งต่อไปอีก เพราะว่าต่อไปศาสนาสอนให้ มกฺก อริยสัจจ สัมมาอาชีวะ การงานชอบ ความเพียรชอบ ใจใหม่ นี่ถ้าเราเข้าไปแล้วให้ตริกเอา ให้ออกเอา นี่มันไม่มีตรงนี้ไง มันไม่มีความ เพียรชอบ ความอดสาหะชอบ ต่อไปคนจะเข้าไปขอเอาๆ อยู่อย่างนั้นละสิ พอขอเอานี่หลักการ มรรคไปไหน

หลักการจริงๆ พระพุทธเจ้าสอนแล้วนี่ เขายังพูดอยู่ว่า พวกชี้นะ พวกปริยัตินี้จะว่าปริยัติ ก็ไม่กล้าว่าตรงๆ เพราะปริยัตินี้พวกชี้นะ ชี้นะนี่เป็นผู้ชี้นะ แต่ครูคือผู้รู้จริงใจ ตัวครูคือตัว วิญญาณของเนื้อหาสาระไง คือความจริงในเนื้อหาสาระนั้น ต้องรู้เนื้อหาสาระนั้นถึงจะเป็นผู้ชี้ ธรรม ทางได้

จริงอยู่ ครูคือผู้รู้จริง เห็นใหม่ ถึงบอกประสบการณ์ตรงของการประพฤติปฏิบัติ การ ภาวนา ปฏิบัติประสบการณ์ตรงเข้าไปมันจะรู้เลยว่าอะไรผิดอะไรถูก รู้หมด เพียงแต่ว่ามัน ละเอียดอ่อนจนแยกแยะไม่ได้ไง ฉะนั้นบางอย่างนี้ถ้ามันเริ่มต้นมันอาจจะแบบว่าคร่อมกัน คือว่า อาจจะถูกบ้างผิดบ้าง มันต้องให้ผู้ปฏิบัติลองเองไง อย่างสมาธิเข้ามานี่ต้องให้ลองเข้ามาก่อน แล้ว มาชี้กันทีหลังว่าอันนี้ผิดอันนี้ถูกนะ แต่ถ้าไม่มีตรงนี้บ๊ีบ เพราะเริ่มต้นมันต้องผิดมาก่อน ไม่มีใคร เข้าแล้วถูกเลย

ฉะนั้นการสอนนี้มันปล่อยเข้ามาก่อนได้ ปล่อยคือหมายถึงว่าเริ่มต้นกรรมฐาน ๔๐ ห้องนี้ จะเข้าถึงสมาธิได้หมด ได้หมดเลย กรรมฐาน ๔๐ ห้องเข้ามาได้หมด แต่ตอนยกขึ้นวิปัสสนาในตอนใช้ปัญญา อันนั้นมันไม่ได้ใช้ปัญญา

ถ้าพูดตามหลักการเดียวกันที่ว่า จุดศูนย์กลางเข้าไปๆ อันนี้ก็เหมือนกัน ให้สว่างโพลงขึ้นมาๆ สว่างโพลงของมหายานเขาละ เขานั่งกันนะ เขาตักน้ำนะ เขาตีด้วยไม้ละ เวทนาจีอะไร เอาไม้ฟาดเลย เพื่อให้มันสะคุ้งขึ้นมาไง อันนี้เขาก็พูดอย่างนั้นเหมือนกัน เขาพูดอยู่ แต่พูดอยู่เพราะอะไร เพราะหัวหน้าจิตยังคืออยู่ ถ้าหัวหน้านะ ถ้าคนที่อยู่นี้มันไม่ชำระกิเลส กิเลสอยู่ที่จิต กิเลสอยู่ที่ใจอยู่ ถ้ายังมีกิเลสอยู่ต่อไปความคิดนี้มันจะเขว มันยืนหลักนี้ไม่ได้ไง มันไม่สะอาดจริง

ถ้าสะอาดจริงนะ หลวงปู่ขาว เห็นไหม หลวงปู่ขาวอยู่ถ้ำกลองเพล โยมจะเข้ามาที่แสนคน ก็แล้วแต่ ท่านสั่งพระไว้เลยนะ สอนโยมสองแสนคนได้สักสองคนใหม่ เทศน์สอนโยมนี่สองแสนคนเลย จะหยิบได้สักสองคนใหม่ นี่คนมีหลัก เห็นไหม มันคืนกับตรงนั้นไง แล้วจะสอนเขาก็สอนอย่างที่สอนอย่างนี้เผยแผ่ธรรม เผยแผ่ออกไป แต่ไม่ต้องออกไปกว้านข้างนอก เพราะว่ามันเป็นไปไม่ได้ที่ปัญญาโลกจะมารู้ปัญญาธรรม ปัญญาโลกรู้ได้แค่ศรัทธา เห็นไหม ศรัทธา สุตมยปัญญา จินตมยปัญญา เท่านั้น

ภาวนามยปัญญา คุณิ เกือบตายอยู่ที่นี่ อดอาหารเป็นพรรษาๆ นี่ยังเข้าไม่ถึง เห็นไหม ภาวนามยปัญหานี้เกิดยากมาก แต่ไม่พ้นวิสัยของมนุษย์ ถ้าจับหลักตรงนี้ถึงว่าเราจะเอาอะไร ถ้าจับหลักไม่ได้ก็จะทำให้โยมรู้ธรรม ให้พระเป็นคนสอน บังคับได้หรือไม่ได้จะสอนอยู่อย่างนั้นแหละ นี่ถ้าสอนอย่างนั้นมันก็เคลื่อนไปๆ

ทำไมอาจารย์ถึงบอกว่า ภิกษุเราเป็นผู้ทรงธรรมทรงวินัย ภิกษุไม่สามารถทรงธรรมทรงวินัยได้ ทรงธรรมคือจิตเป็นสมาธิ จิตพัฒนาขึ้นมา ถ้าภิกษุไม่ทรงธรรมทรงวินัย ใครจะทรง นี่ต้องภิกษุเป็นผู้ทรง ภิกษุไง ภิกษุเป็นผู้ไม่มีการงานทางโลกเขา แล้วภิกษุนี้ประพฤติปฏิบัติมีเวลา มากไป วันทั้งวัน ค็นทั้งค็นอัดกันอยู่กันตรงนี้ ต้องอัดกันอย่างตรงนั้น อัดเข้าไปๆ จนกว่าว่ามันจะเกิดเข้ามา เวลาตัวเองว่าว่าได้ละ เวลามันเกิดปัญญามันเกิดอย่างนั้น แต่สมณะตัวเองไม่เคยทำนี่

โธ! อัปปนาสมาธิ ว่างหมคอย่างนี้ เข้าไปอย่างนี้ ตักรูป รส กลิ่น เสียง หมดนะ จิตก็สักแต่ว่ารู้ นี่ ลมหายใจขาด ทุกอย่างขาด จิตสงบไป ใจนี้สว่างหมด มันจะยิ่งกว่าฝนตกอีกนะ ฝนตกกับ

ละอองฝนนั่นล่ะ นี่ความจริงเขาทำแค่นั้นไง เขาออกตัวไว้ ดอกเตอร์เหมือนกัน ออกตัวไว้ซะว่านี่คือครูของเขา เขาก็ต้องเคารพ อันนี้ก็ไม่ว่ากัน

แต่ที่ว่าไอ้อย่างนี้นะ คนมันเพิ่งเข้าไปลองมันก็ว่าอันนั้นสำคัญแล้ว ถึงบอกว่ามันไม่มีอะไร ว่าอย่างนั้นเลย เป็นการตริกเข้าไป ถ้าไม่เป็นการตริกเข้าไปต้องพูดอะไรได้ ต้องบอกอะไรได้ นี่จะไม่บอกอะไรเลย เขาห้ามถามอีกต่างหากนะ ไม่บอกแล้วห้ามถาม